

[Steen Folke]

Lad os se lidt på det valg, der blev afholdt. Hvorfor var det et fupvalg? For det første var der baggrunden for valget. To partier var udelukket fra at deltage, nemlig ZANU og ZAPU, som blev forbudt på ny sidste efterår. Der var og er stadig presseensur og stærke begrænsninger i mødefriheden. Der er undtagelsestilstand i mere end 90 pct. af landet og omfattende terror både fra det officielle apparat og fra de deltagende partiers private hære. Det sydafrikanske apartheidstyre ydede speciel bistand under valget med militærkøretøjer, fly og helikoptere ifølge BBC Summary of World Broadcast den 12. april.

For det andet var det et irrelevant valg, et valg til et tandløst parlament, som ikke får nogen som helst beføjelser til at fjerne de hvides magt og privilegier. Den forfatning, som var grundlaget for valget, og som bliver grundlaget for det fremtidige parlament, har aldrig været til afstemning blandt den sorte befolkning. Denne forfatning medfører:

1) De hvide, som udgør ca. 3 pct. af befolkningen, vil få 28 pladser i det 100 pladser store parlament. 20 af disse hvide vælges udelukkende af hvide vælgere. De resterende 8 hvide pladser vælges af resten af parlamentet fra en liste på 16 hvide, udpeget af de hvide medlemmer af det gamle parlament. Derimod er de 72 sorte medlemmer blevet valgt af samtlige vælgere, dvs. både sorte og hvide.

2) Statsmagten forbliver hvidt styret. Militæret, politiet, domstolene og den offentlige administration skal frigøres fra såkaldt politisk indblanding og styres af 4 kommissioner sammensat af højtstående embedsmænd fra den gamle administration, dvs. udelukkende hvide. Ingen i den gamle administration kan afsættes.

3) Ingen ejendom af nogen som helst art kan eksproprieres, uden at sagen er blevet prøvet ved de hvidt dominerede domstole og kun, når en række betingelser er blevet opfyldt, f.eks. hvad angår landbrugsjord, at den ikke har været anvendt i 5 på hinanden følgende år, og denne bestemmelse sættes ud af kraft i tilfælde af offentlig uro. I givet fald skal erstatningen udbetales øjeblikkelig og om ønsket uden for landets grænser. Samme liberale valutaregler gælder for udbetalingen af pensioner inden for politi, militær og offentlig administration.

4) Forfatningen kan kun ændres, hvis mindst 78 parlamentsmedlemmer stemmer for, dvs. mindst 6 hvide. Samme restriktive procedure gælder for ændringer af visse af racelovene, education act m.fl.

For det tredje var det et valg, hvor de almindeligste regler blev tilsidesat, jfr. Lord Chitneys rapport, som blev refereret i The Guardian den 26. april. Arbejdsgiverne har i en række tilfælde truet deres ansatte til at stemme. Den offentlige propaganda udpegede folk, som ikke stemmer, som terroristsympatisører, dvs. en tydelig trussel om repressalier over for folk, som ville boykotte valget. De private hære, også kaldet hjælpetropper, terroriserede befolkningen til at stemme på deres egne partier. Der var dårlig kontrol med afstemningen. Der er således eksempler på valgdeltagelse på over 100 pct.

Til disse grundlæggende mangler ved både forfatningen og valget vil nogle sige: ja, det foregik måske ikke helt så demokratisk, som man kunne ønske sig, men det er trods alt et fremskridt i forhold til, hvad der var før. Det er givetvis et fremskridt for de kræfter, som vil have os til at glemme, at de kommende ledere af det såkaldte Zimbabwe-Rhodesia også er de tidligere ledere, nemlig dem, der har været ansvarlige for folkedrab både i og uden for Zimbabwe inden valget.

Det er givetvis et fremskridt for de kræfter, som har en interesse i, at den internationale kapital skal have uhindret adgang til at udbytte og undertrykke Zimbabwes befolkning, de kræfter, som jo før jo bedre ser en ophævelse af Rhodesias internationale isolation. Selv om der er blevet påvist mange alvorlige brud på FN-sanktionerne, f.eks. af det britiske, statsjede BP, har de trods alt været en hæmsko for den internationale kapital, som står på spring for at få del i rigdommene i Zimbabwe, og i den henseende vil det nye styre i Salisbury være særdeles samarbejdsvilligt.

Men der er krig i Zimbabwe. Smith og de sorte såkaldte nationalister i Salisbury beder ikke om anerkendelse og international støtte for at kunne genopbygge landet, de beder om støtte for at kunne vinde krigen. Smith har for længe siden erkendt, at de hvide ikke kan vinde krigen alene. Hans i og for sig meget dygtige og taktiske handlemåde tyder på, at han styrer efter, at det skal blive Vesten, som skal hjælpe ham. Han var klar